

3. *Краснокутська Н. В., Гарбуз С. В.* Інноваційний менеджмент: [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц.]. — К.: КНЕУ, 2005. — 276 с.
4. *Котковський В. С.* Інноваційність банківської діяльності: [монографія]. — Кривий Ріг: Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2010. — 224 с.

УДК 336.648

Д. О. Кошель,
аспірант кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СЕК'ЮРИТИЗАЦІЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ДОВГОСТРОКОВИХ БАНКІВСЬКИХ РЕСУРСІВ

Останнім часом пошук постійних джерел дешевих довгострокових фінансових ресурсів та нових способів рефінансування став одним із ключових завдань українських банківських установ, а також вітчизняного фінансового ринку у цілому.

За таких умов зростає інтерес до консолідації банківських ресурсів на фондовому ринку, зокрема таких нетрадиційних для вітчизняних банків способів залучення ресурсів, як сек'юритизація активів, яка отримала широке розповсюдження в країнах із розвинутою ринковою економікою та була вже апробована в деяких країнах СНД.

Згідно з визначенням міжнародної аудиторської компанії KPMG сек'юритизація — це спосіб залучення фінансування, пов'язаний із випуском цінних паперів, забезпечених активами, які генерують стабільні грошові потоки. Таким чином, сек'юритизація передбачає заміну неринкових позик або потоків грошових коштів на цінні папери, які вільно обертаються на ринку капіталів [1].

У спрощеному вигляді схему сек'юритизації можна представити наступним чином (рис. 1):

Рис. 1. Схема проведення сек'юритизації активів

Сек'юритизація поділяється на два види: класичну (балансову та позабалансову) та синтетичну.

Сек'юритизація активів пропонує ряд можливостей. Для банку-кредитора, що ініціював сек'юритизацію (банк-оригінатор), сек'юритизація надає такі переваги:

- залучення додаткового фінансування за рахунок продажу SPV сек'юритизованих активів;
- поліпшення показників балансу;
- диверсифікація джерел фінансування;
- отримання своєрідного «знаку якості» при здійсненні сек'юритизації, оскільки це свідчить про здатність оригінатора генерувати складні фінансові продукти;
- розширення кола потенційних інвесторів;
- у деяких випадках — зниження вартості фінансування;
- обмеження або усунення кредитних ризиків банка-оригінатора за сек'юритизованих активах шляхом їх передачі SPV.

Переваги сек'юритизації для інвесторів у цінні папери, забезпечені активами:

- ❖ можливість здійснювати інвестиції в різні види активів з різними мірами ризику і прибутковості;
- ❖ світова практика свідчить про те, що цінні папери, забезпечені активами, менше схильні до цінових коливань, ніж корпоративні облігації;
- ❖ вищий дохід, ніж за державними, банківськими та корпоративними облігаціями, що мають порівняно однаковий рейтинг;
- ❖ цінні папери, забезпечені активами, зазвичай не схильні до приватних політичних і економічних ризиків, а також ризику зниження рейтингу одиничного позичальника [2, с. 166].

У 2003 році обсяги використання інструментів сек'юритизації у світі перевищували 3 трлн євро, а щорічні показники приросту їх емісій випереджають темпи зростання світового ВВП [3]. Однак, за останні три роки, обсяги емісії інструментів сек'юритизації значно зменшились і впали майже до рівня 2000 року. Зокрема варто звернути увагу на зменшення питомої ваги ринку сек'юритизації США порівняно з країнами Європи. Стає зрозумілим, що фінансова криза значно змінила ставлення інвесторів до даного інструменту. Зменшилась довіра до рейтингових агенств та інвестиційних банків, які у період кризи виявились неспроможними адекватно оцінити ризики операцій з інструментами сек'юритизації.

З метою розвитку даного інструменту в нашій країні та меншої залежності фінансування банківської діяльності від ситуації

на міжнародних ринках необхідно здійснювати комплекс заходів економічного та правового характеру для створення вітчизняного ринку цінних паперів, забезпечених активами, а саме:

- 1) прийняти профільний Закон «Про сек'юритизацію»;
- 2) необхідно законодавчо змінити порядок застосування цесії та факторингу у відповідності до міжнародних стандартів;
- 3) Національному банку України доцільно нормативно передбачити можливість відкриття банківськими установами номінальних рахунків (escrow accounts);
- 4) врегулювати питання оподаткування операцій сек'юритизації банківських активів.

Список літератури

1. Сек'юритизация активов. — 2007. — [Cited 2007, 21 October]. — Режим доступу: <http://www.kpmg.ru/Indax.tbhtml/ru/services/advisory/fas/corporate/financing/>
2. Пельтек Л. В., Ниценко А. М. Сек'юритизація активів та актуальність її використання у вітчизняній практиці // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво — 2008. — № 6 — С. 165—167
3. AFME/ESF securitisation Data Report: Q4:2010. Режим доступу: http://www.afme.eu/AFME/What_We_Do/Securitisation/

УДК 336.761

І. В. Краснова,

канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту банківської діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ФІНАНСОВІ АКТИВИ НА ІНТЕГРОВАНОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Сьогодні економічне зростання нашої країни дедалі більшою мірою визначається внутрішнім потенціалом. Особливу роль у ринковій економіці відіграють фінансові активи. Вони є об'єктами, що мають внутрішню вартість, знаходяться у власності економічних суб'єктів, від володіння ними слід очікувати в майбутньому одержання економічної вигоди. Ознакою фінансових активів є обов'язковість вимог до інших інституційних одиниць та виникнення за результатами фінансових угод. Такі угоди укладаються на фінансовому ринку, який є одним із головних